

PRAVIDLA VEŘEJNÉ PODPORY A OBOR VaK

RNDr. Miroslav Vykydal, MOTT MACDONALD Praha spol. s r. o.

SOVAK, listopad 2008

Základní znaky:

- **veřejný zájem** - „musí být poskytovány s ohledem na nezastupitelnost“
- **hospodářská povaha** - jsou součástí služeb poskytovaných na tržním základě

Prioritou je vymezení rozsahu, kvality a ceny služeb

Konflikt cílů:

- Nezbytnost splnit **poslání** těchto služeb
- Nutnost poskytnout v určitých případech **veřejnou podporu**
- Zachovat principy **hospodářské soutěže**

Čl. 17 odst. 1 Směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu označuje za **služby obecného hospodářského zájmu** :

- poštovní služby dle směrnice 97/67/ES
- služby v odvětví elektřiny dle směrnice 2003/54/ES
- služby v plynárenském odvětví dle směrnice 2003/55/ES
- **služby distribuce a dodávek vody a na služby související s odpadními vodami**
- služby zpracování odpadů

Sdělení Komise, „Jednotný trh pro Evropu ve 21. století“ - Služby obecného zájmu ....“, listopad 2007

- Služby obecného hospodářského zájmu: .....

.... Další služby obecného hospodářského zájmu, jako služby v oblasti nakládání s odpadem, **dodávek vody nebo čištění odpadních vod**, se neřídí samostatným režimem regulace na úrovni EU. Pro určité prvky těchto služeb však platí zvláštní pravidla Společenství, například právní předpisy v oblasti zadávání veřejných zakázek, ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele.

Podmínky pro negaci veřejné podpory →

Rámcem společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (2005/C 297/04) („Rámec“) s odkazem na rozsudek Altmark stanovuje, **za jakých podmínek není určitá výhoda považována za nadměrnou vyrovnávací platbu**, která by způsobila vznik veřejné podpory. Bez této úpravy by jakákoliv veřejná podpora v rámci vodohospodářských služeb byla považována za veřejnou podporu pro „běžné služby.“

Při posuzování, zda se jedná o veřejnou podporu je třeba zásadně **rozlišovat vlastnictví od provozování** VaK pro veřejnou potřebu. Vlastnictví příslušné infrastruktury VaK nepředstavuje situaci pro zkoumání oprávněnosti ve smyslu „neoprávněnosti“ veřejné podpory, **provozování** takové infrastruktury představuje poskytování služby obecného hospodářského zájmu.

- „[...] Za první, podniku, který je příjemcem vyrovnávací platby, musí být skutečně **svěřeny závazky veřejné služby** a tyto **závazky musí být jasně definovány**. [...]
- [...] Za druhé, ukazatele, na jejichž základě se provede **výpočet vyrovnávací platby**, musí být **stanoveny předem objektivním a transparentním způsobem**, aby nemohlo dojít k udělení hospodářské výhody, která by mohla zvýhodnit podnik, který je příjemcem vyrovnávací platby, oproti ostatním konkurenčním podnikům. [...] Vyrovnávací platba provedená členským státem za ztráty vzniklé podniku, aniž byly předem stanoveny parametry takové vyrovnávací platby, u níž se po jejím provedení ukáže, že provozování některých služeb v souvislosti s plněním závazků veřejné služby **nebylo z hospodářského hlediska uskutečnitelné**, představuje tudíž finanční opatření, které odpovídá pojetí státní podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy.

ČTYŘI PRAVIDLA ALTMARKU – → přiměřený zisk

- [...] Za třetí, výše vyrovnávací platby je omezena rozsahem nezbytným k pokrytí veškerých **nákladů** vynaložených při plnění závazků veřejné služby nebo jejich části, přičemž je třeba zohlednit příslušné **příjmy** a **přiměřený zisk**. [...]
- „*Rámcem ... pro státní podporu ... (2005/C 297/04)*“:

„Přiměřeným ziskem“ by se měla rozumět **míra návratnosti vlastního kapitálu, která zohledňuje riziko** nebo nepřítomnost rizika vyplývající pro dotčený podnik ze zásahu členského státu, zejména pokud mu stát udělil výhradní nebo zvláštní práva. Tato míra **nesmí běžně přesáhnout průměrnou míru**, jež byla v dotčeném odvětví platná v posledních letech.

ČTYŘI PRAVIDLA ALTMARKU – pověření podniku bez výběru →

- [...] Za čtvrté, pokud **nebyl** podnik pověřený plněním závazků veřejné služby v určitém případě **vybrán prostřednictvím procesu zadávání veřejných zakázek**, který by umožnil vybrat uchazeče schopného poskytovat předmětné služby s nejnižšími náklady pro společenství, musí být výše vyrovnávací platby určena na základě **analýzy nákladů**, které by běžný, **řádně řízený podnik** disponující odpovídajícími dopravními prostředky vynaložil na plnění těchto závazků, přičemž je třeba zohlednit příslušné **příjmy** a přiměřený **zisk** za plnění těchto závazků.“

- „SMÍŠENÁ“ společnost vykonává provozování VaK - hospodářskou činnost - potom je vhodné uvažovat pro čerpání prostředků z OP ŽP o stanovení takových adekvátních podmínek, které v případě čerpání prostředků na budování či zlepšení infrastruktury zabrání zvýhodnění takové smíšené společnosti na úkor provozních společností z „oddílného“ modelu a předcházet tak narušení hospodářské soutěže.
  - Pravidla pro stanovení cen včetně regulace zisku
  - Tvorba zdrojů pro přiměřenou udržitelnost
  - Výkonové parametry a jejich monitoring
  - Srovnatelnost nákladů s ostatními provozovateli

Riziko „nepřiměřené“ veřejné podpory →

- Stanovení jednotných pravidel pro „provozování“ VaK bez ohledu na model provozování a vlastnické struktury provozovatelů je nezbytným a aktuálním úkolem. Nejedná se přitom pouze o dotace z OP ŽP (a riziko jejich případného vracení). Jedná se o libovolné formy podpory z veřejných rozpočtů na úrovni centrální, krajské či obcí a měst. Zde totiž hrozí riziko vážnější, trvalé a všeobecné – riziko nepřiměřené veřejné podpory.

Děkuji Vám za pozornost

RNDr. Miroslav Vykydal

Tel:

+420 603 81 81 88

E-mail:

Miroslav.Vykydal@mottmac.com

 **Mott
MacDonald**